

سؤالات آزمون وکالت ۸۰

آیین دادرسی کیفری

- کله ۱- ضابطین دادگستری در صورت عدم اجرای دستور مقام قضایی به محکوم می‌شوند.
- (۱) از یک تا شش ماه حبس
(۲) به سه ماه تا یکسال انقصال از خدمت یا از یک تا شش ماه حبس
(۳) به سه ماه تا یکسال انقصال از خدمت دولت
(۴) به سه ماه تا یکسال انقصال از خدمت دولت یا از یک تا شش ماه حبس
- کله ۲- دیوان عالی کشور پس از قبول اعاده دادرسی:
- (۱) رأساً به موضوع رسیدگی و حکم مقتضی را صادر می‌نماید.
(۲) رسیدگی مجدد را به دادگاه دیگر تجدید نظر استان ارجاع می‌نماید.
(۳) رسیدگی مجدد را به دادگاه هم عرض دادگاه بدوی صادرکننده حکم ارجاع می‌نماید.
(۴) رسیدگی مجدد را به دادگاه تجدید نظر استان همجوار ارجاع می‌دهد.
- کله ۳- دادگاه رسیدگی‌کننده به جرایم اطفال حسب گزارش‌هایی که از وضع اطفال و تعلیم و تربیت آنان از کانون اصلاح و تربیت دریافت می‌کند در تصمیمات قبلی خود یک بار تجدید نظر نماید بدین شرح که:
- (۱) مدت نگهداری را تا یک سوم تخفیف دهد.
(۲) مدت نگهداری را تا نصف تخفیف دهد.
(۳) حکم قطعی است طبق قاعده فراغ دادرسی حق مداخله در موضوع را ندارد و از دادستان کل تقاضای تخفیف نماید.
(۴) موضوع را با نظر مساعد جهت اعمال تخفیف به دادگاه تجدید نظر استان منعکس نماید.
- کله ۴- در جرایم منافی عفت در صورتی بازداشت متهم جایز است که:
- (۱) دلایل و قرائن کافی بر وقوع جرم و انتساب آن به متهم وجود داشته باشد. (۲) شاکی خصوصی تقاضای بازداشت متهم را کرده باشد.
(۳) رئیس حوزه قضایی درخواست بازداشت کرده باشد. (۴) آزاد بودن متهم موجب افساد شود.
- کله ۵- در کدام یک از موارد ذیل قاضی می‌تواند بدون آنکه بدواً احضاریه فرستاده باشد دستور جلب متهم را صادر کند؟
- (۱) در جرایم محل امنیت کشور
(۲) در جرایمی که مجازات قانونی آنها قصاص، اعدام و قطع عضو باشد.
(۳) در جرایمی که رسیدگی به آنها در صلاحیت دادگاه انقلاب اسلامی باشد. (۴) در جرایمی که رسیدگی به آنها در صلاحیت دادگاه‌های نظامی یک باشد.
- کله ۶- در مواردی که قاضی در نتیجه شکایت شاکی مبادرت به صدور قرار وثیقه می‌نماید میزان و مبلغ وثیقه:
- (۱) نباید کمتر از خسارت‌های بزه دیده باشد.
(۲) به نظر قاضی رسیدگی‌کننده تعیین می‌شود.
(۳) باید دو برابر میزان خسارت‌های مورد درخواست مدعی خصوصی باشد. (۴) نباید کمتر از نصف خسارت‌های اعلام شده توسط شاکی خصوصی باشد.
- کله ۷- اگر شخصی به حکم قطعی در جرایم غیر قابل گذشت محکوم به حبس تعزیری شود، شاکی یا مدعی خصوصی اعلام گذشت نماید. در این صورت محکوم علیه ...
- (۱) حق اعتراض به حکم قطعی را ندارد.
(۲) می‌تواند از قاضی اجرای احکام، موقوف شدن اجرای حکم را تقاضا نماید.
(۳) درخواست تجدید نظر در میزان مجازات و تخفیف می‌نماید. (۴) می‌تواند درخواست اعاده دادرسی نماید.
- کله ۸- در کدام یک از موارد ذیل دادگاه تجدید نظر پرونده را به دادگاه صادرکننده رأی اعاده می‌دهد؟
- (۱) هر گاه از متهم تأمین اخذ نشده و یا متناسب با جرم و ضرر و زیان شاکی خصوصی نباشد.
(۲) هر گاه دادگاه تجدید نظر تحقیقات انجام شده در مرحله بدوی را ناقص تشخیص دهد.
(۳) هر گاه متهم به جهات قانونی اساساً قابل تعقیب نباشد.
(۴) اگر رأی دادگاه بدوی به صورت قرار صادر گردیده و این قرار به علت ناقص بودن تحقیقات از طرف دادگاه تجدید نظر نقض شود.
- کله ۹- احاله پرونده کیفری از حوزه یک استان به حوزه استان دیگر به درخواست انجام می‌شود.
- (۱) رئیس حوزه قضایی مبدأ
(۲) قاضی رسیدگی‌کننده
(۳) رئیس حوزه قضایی و موافقت دیوان عالی کشور
(۴) رئیس قوه قضائیه یا دادستان کل کشور

کله ۱۰- آقای الف ساکن شیراز به وسیله تلفن آقای «ب» را که ساکن اصفهان است ترغیب می‌کند آقای «ج» را که در تهران سکونت دارد در آن شهر به قتل برساند. آقای «ب» موفق به این امر در تهران می‌شود از حیث صلاحیت به اتهام آنان در کدام دادگاه رسیدگی می‌شود؟

- (۱) به اتهام هر دو نفر در دادگاه کیفری یک تهران
(۲) به اتهام هر دو نفر در دادگاه کیفری دو شیراز
(۳) به اتهام هر دو نفر در دادگاه کیفری دو اصفهان
(۴) به اتهام الف در دادگاه کیفری دو شیراز و به اتهام ب در دادگاه کیفری دو تهران

کله ۱۱- کدام یک از اشخاص ذیل مطلقاً حق درخواست اعاده دادرسی را ندارد؟

- (۱) دادستان کل کشور (۲) دادستان مجری حکم (۳) شاکی خصوصی (۴) محکوم علیه

کله ۱۲- هر گاه دادگاه کیفری دو تهران به شایستگی دادگاه کیفری دو تبریز قرار عدم صلاحیت صادر نماید دادگاه کیفری دو تبریز با این قرار مخالفت نماید در این صورت حل اختلاف با کدام یک از مراجع ذیل است؟

- (۱) دیوان عالی کشور (۲) دادسرای دیوان عالی کشور
(۳) دادگاه تجدید نظر استان تهران (۴) دادگاه تجدید نظر استان آذربایجان شرقی

کله ۱۳- چنانچه رئیس دادگاه کیفری دو که پرونده کیفری به وی ارجاع شده قبلاً به دعوی حقوقی طرفین همان پرونده رسیدگی کرده باشد در این صورت:

- (۱) قرار عدم صلاحیت صادر می‌کند. (۲) قرار امتناع از رسیدگی صادر می‌نماید.
(۳) شروع به رسیدگی کرده و تا ختم دادرسی و انشاء رأی ادامه می‌دهد. (۴) از رئیس حوزه قضایی می‌خواهد تا پرونده را به دادگاه دیگری ارجاع نماید.

کله ۱۴- در صورتی که قانون لاحق مبتنی بر تخفیف مجازات جرمی نسبت به قانون سابق باشد محکوم علیه جرم مذکور چه اقدامی باید به عمل آورد؟

- (۱) تقاضای اعاده دادرسی از شعبه صادرکننده حکم محکومیت (۲) تقاضای اعاده دادرسی از دیوان عالی کشور
(۳) درخواست تجدید نظر از شعبه دادگاه بدوی صادرکننده رأی (۴) درخواست تجدید نظر از دادگاه تجدید نظر استان

کله ۱۵- در مواردی که قاضی اجرای احکام در جریان اجرای دستور از جهت ابهام و اجمال رأی دادگاه دچار اشکال شود در این صورت:

- (۱) برای رفع اشکال شخصاً تصمیم‌گیری می‌کند. (۲) از رئیس حوزه قضایی کسب تکلیف می‌نماید.
(۳) از دادگاه کیفری دو راهنمایی می‌گیرد. (۴) از قاضی دادگاه صادرکننده حکم قطعی نظر خواسته و طبق نظر دادگاه عمل می‌کند.

کله ۱۶- گزارش ضابطین دادگستری در صورتی برای مقامات قضایی معتبر است که:

- (۱) ضابطین گزارش دهنده دو نفر باشند. (۲) گزارش برخلاف اوضاع و احوال و قرائن مسلم قضیه نباشد.
(۳) گزارش به امضای فرمانده یگان انتظامی برسد. (۴) گزارش در مهلت مقرر به نظر مقام قضایی برسد.

کله ۱۷- در صورتی که در جریان تعقیب امر جزائی مورد مشمول مرور زمان در مجازات‌های تعزیری گردد دادگاه باید:

- (۱) به رسیدگی خود ادامه دهد. (۲) قرار منع تعقیب صادر نماید.
(۳) قرار موقوفی تعقیب صادر نماید. (۴) قرار تعلیق اجرای مجازات صادر کند.

کله ۱۸- در صورت استنکاف متهم از التزام به حضور با تعیین وجه التزام، در این صورت قرار مذکور به قرار تبدیل می‌شود.

- (۱) وثیقه ملکی (۲) وجه الكفاله (۳) وجه‌الضمان نقدی (۴) بازداشت

کله ۱۹- چنانچه ضابطان دادگستری نتوانند در اسرع وقت و در مدتی که مقام قضایی تعیین می‌نماید نسبت به انجام دستور و تکمیل اقدام کنند، موظفند:

- (۱) پرونده را عیناً نزد مقام قضایی اعاده دهند.
(۲) ظرف ۲۴ ساعت در گزارش خود علت آن را اعلام نمایند.
(۳) در پایان هر هفته گزارش خود را با ذکر علت به مقام قضایی تقدیم نمایند.
(۴) در پایان مهلت تعیین شده گزارش خود را با ذکر علت به مقام قضایی تقدیم نمایند.

کله ۲۰- کفیل یا وثیقه‌گذار در چه موقع می‌تواند درخواست رفع مسئولیت و یا آزادی وثیقه خود را بنماید؟

- (۱) با معرفی و تحویل متهم در هر مرحله از مراحل دادرسی
(۲) پس از صدور حکم بدوی
(۳) پس از قطعی شدن دادنامه مبنی بر محکومیت متهم
(۴) در هر زمانی می‌تواند آن را درخواست نماید و مقام قضایی مکلف به قبول آن است.

آیین دادرسی مدنی

۲۱- هرگاه شخصی که اقامتگاه او شهرستان کرج است دعوایی به خواسته خلع ید از باغ خود واقع در رامسر به طرفیت شرکت سهامی خاصی که مرکز اصلی آن در شهرستان رشت می باشد اقامه نماید رسیدگی به این دعوا در صلاحیت کدام یک از دادگاه های کیفری دو ذیل است؟

- (۱) رامسر
- (۲) رشت
- (۳) کرج
- (۴) یکی از دادگاه های رامسر یا رشت به انتخاب خواهان

۲۲- موکل باید ذیل وکالت نامه را امضاء یا مهر کرده یا انگشت بزند. در صورتی که نام برده امضاء یا مهر یا اثر انگشت خود را انکار نماید؛ در این صورت دادگاه: (۱) به ادعای موکل ترتیب اثر نداده و رسیدگی را ادامه می دهد. (۲) به این موضوع رسیدگی می کند. (۳) به وکالت نامه وکیل ترتیب اثر نمی دهد. (۴) چنین ادعایی را در حکم عزل وکیل تلقی خواهد کرد.

۲۳- هرگاه جهت اعاده دادرسی حیل به یا تقلب طرف مقابل باشد ابتدای مهلت درخواست اعاده دادرسی از تاریخ: (۱) ابلاغ حکم نهایی مربوط به اثبات جعل یا حیل و تقلب می باشد. (۲) ابلاغ حکم مورد درخواست اعاده دادرسی است. (۳) ابلاغ و صدور حکم قطعی مربوط به اثبات حیل و تقلب است. (۴) اطلاع درخواست کننده اعاده دادرسی از حیل و تقلب طرف مقابل است.

۲۴- هرگاه علی رغم عدم احراز سمت دادخواست دهنده، دادگاه بدوی مبادرت به صدور رأی نماید و از این رأی تجدید نظر خواهی شود دادگاه تجدید نظر استان:

- (۱) در صورتی که طرف مقابل ایراد کرده باشد رأی تجدید نظر خواسته را نقض می کند.
- (۲) پرونده را برای رفع نقص به دادگاه بدوی می دهد.
- (۳) رأی صادره را نقض و قرار رد دعوی بدوی را صادر می نماید.
- (۴) به خواهان اخطار می کند ظرف ده روز دلیل مثبت سمت خود را ارائه دهد و الا با نقض رأی، قرار رد دعوا صادر می کند.

۲۵- در صورتی که درخواست ابطال رأی داور خارج از موعد مقرر باشد و دادگاه قرار رد درخواست را صادر نماید این قرار: (۱) ظرف ده روز در همان دادگاه صادرکننده قابل اعتراض است. (۲) ظرف ده روز قابل تجدید نظر در دادگاه تجدید نظر استان است. (۳) ظرف بیست روز قابل تجدید نظر در دادگاه تجدید نظر استان است. (۴) قطعی و غیر قابل تجدید نظر در دادگاه تجدید نظر استان است.

۲۶- در صورتی که دادخواست تجدید نظر خواهی خارج از موعد قانونی تقدیم دادگاه شده باشد؛ در این صورت: (۱) دادگاه تجدید نظر اقدام به صدور قرار رد دادخواست می کند. (۲) دادگاه صادرکننده حکم بدوی اقدام به صدور قرار رد دادخواست می کند. (۳) تقدیم دادخواست در خارج از موعد قانونی مؤثر در مقام نمی باشد. (۴) مدیر دفتر دادگاه بدوی اقدام به صدور قرار رد دادخواست می نماید.

۲۷- اعتراض شخص ثالث بعد از اجرای حکم مورد اعتراض وقتی قابل طرح است که: (۱) اعتراض شخص ثالث بعد از اجرای حکم مورد اعتراض اساساً قابل طرح نیست. (۲) اعتراض شخص ثالث بعد از اجرای حکم در هر وضعیتی و به هر حال قابل رسیدگی است. (۳) ثابت شود حقوقی که اساس و مأخذ اعتراض است به جهتی از جهات قانونی ساقط شده است. (۴) ثابت شود حقوقی که اساس و مأخذ اعتراض است به جهتی از جهات قانونی ساقط نشده است.

۲۸- چنانچه طرفین در قرارداد داوری طریق خاصی برای ابلاغ داوری پیش بینی نکرده باشند؛ در این صورت: (۱) شخص داور مکلف است رأی خود را به دفتر دادگاه ارجاع کننده به داوری یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد تقدیم نماید. (۲) محکوم له می تواند آن را به دفتر دادگاه ارجاع کننده به داوری یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد تسلیم نماید. (۳) محکوم علیه می تواند آن را به دفتر دادگاه ارجاع کننده به داوری یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد تقدیم کند. (۴) وکیل محکوم له و یا محکوم علیه می تواند رأی داور را به دفتر دادگاه ارجاع کننده به داوری یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد تسلیم نماید.

۲۹- در دادگاه بدوی حکم به نفع حسن و به زیان علی صادر شده است. علی از دادگاه تجدید نظر تقاضای تجدید نظر خواهی نموده بدون آن که جلسه دادگاه تجدید نظر تشکیل شود و حسن در جلسه دادگاه شرکت نماید و یا لایحه دفاعیه و اعتراضیه بدهد. دادگاه در جلسه فوق العاده حکم را به نفع علی نقض می کند در این صورت:

- (۱) رأی دادگاه تجدید نظر ظرف دو روز پس از ابلاغ قانونی قابل اعتراض است.
- (۲) رأی دادگاه تجدید نظر قطعی و غیر قابل اعتراض است.
- (۳) رأی دادگاه تجدید نظر پس از ابلاغ قابل تجدید نظر در دیوان عالی کشور است.
- (۴) رأی دادگاه تجدید نظر پس از ابلاغ واقعی در مهلت قانونی قابل تجدید نظر در همان دادگاه تجدید نظر است.

۳۰- در دادگاه عمومی حکم غیابی علیه علی و له اکبر صادر شده است. دادنامه به علی ابلاغ قانونی شده و اکبر از دادگاه تقاضای اجرائیه نموده ورقه اجرائیه هم ابلاغ قانونی شده است ولی واخواهی نشده است؛ در این صورت:

- (۱) اجرای حکم منوط به معرفی ضامن معتبر یا اخذ تأمین مناسب از محکوم‌له خواهد بود.
- (۲) اجرای حکم منوط به التزام و ضمانت شخص محکوم‌له است.
- (۳) اجرای حکم بدون قید و شرط بلامانع است.
- (۴) اجرای حکم با موافقت رئیس مجتمع یا رئیس دادگستری امکان‌پذیر است.

۳۱- رضا متعهد است در تاریخ ۸۱/۱۰/۱۰ مبلغ ده میلیون ریال به جواد بپردازد در چه صورتی و در چه شرایطی جواد می‌تواند قبل از سررسید پرداخت از دادگاه تقاضای صدور قرار تأمین خواسته نماید؟

- (۱) اساساً نمی‌تواند قبل از سررسید چنین تقاضایی مطرح نماید.
- (۲) در صورتی که حق مستند به مدرک عادی بوده و در معرض تضییع یا تفریط باشد.
- (۳) در صورتی که حق مستند به سند رسمی و در معرض تضییع یا تفریط باشد.
- (۴) هرگاه حق در معرض تضییع یا تفریط باشد.

۳۲- آقای الف علیه ب که ایرانی است در لندن طرح دعوا می‌نماید و در دادخواست خود به تحقیقات و معاینه محلی در شهر تهران استناد می‌کند دادگاه لندن به دادگاه عمومی تهران نیابت اجرای قرار تحقیقات و معاینه محلی را می‌دهد در این صورت دادگاه عمومی تهران:

- (۱) ملزم به اجرای مورد نیابت است.
- (۲) می‌تواند نیابت را انجام دهد.
- (۳) در صورت موافقت ریاست قوه قضائیه مورد نیابت را انجام می‌دهد.
- (۴) به شرط معامله متقابل فی‌مابین، نیابتی که داده شده است را انجام می‌دهد.

۳۳- اثبات دعاوی که اطلاع آن‌ها معمولاً در اختیار زنان است از قبیل ولادت، رضاع و عیوب درونی زنان با گواهی..... ممکن است.

- (۱) یک زن
- (۲) سه زن
- (۳) چهار زن
- (۴) یک مرد و یک زن

۳۴- درخواست سازش بین متداعیین.....

- (۱) بدون پرداخت هزینه و با رعایت قانون آیین دادرسی مدنی مطرح و مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- (۲) بدون پرداخت هزینه و بدون تشریفات مطرح و مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- (۳) با پرداخت هزینه دعاوی غیر مالی و بدون تشریفات مطرح و مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- (۴) با پرداخت هزینه دعاوی مالی و بدون تشریفات مطرح و مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۳۵- اگر دعاوی دیگری که ارتباط کامل با دعاوی مطرح شده دارند در همان دادگاه طرح شده باشد دادگاه به تمامی آن‌ها یکجا رسیدگی می‌نماید و چنانچه در چند شعبه طرح شده باشد در یکی از شعب با تعیین رئیس شعبه اول یکجا رسیدگی خواهد شد؛ در این صورت وکلا یا اصحاب دعوی:

- (۱) مکلفند از دعاوی مربوط دادگاه را آگاه سازند.
- (۲) می‌توانند از دعاوی مربوط به دادگاه را مستحضر سازند.
- (۳) خواهان فقط ملزم است از دعاوی مذکور دادگاه را آگاه سازد.
- (۴) خواننده فقط مکلف است از دعاوی مذکور دادگاه را آگاه سازد.

۳۶- مستثنیات دین مدیون تا چه زمانی جاری است؟

- (۱) برای همیشه
- (۲) تا زمان حیات محکوم‌علیه
- (۳) تا زمان حیات محکوم‌له
- (۴) تا پنج سال پس از صدور اجرائیه

۳۷- در دعاوی مربوط به ورشکسته دادخواست و ضامناً آن باید به..... ابلاغ شود.

- (۱) شخص ورشکسته
- (۲) اداره تصفیه ورشکستگی یا مدیر تصفیه
- (۳) اداره تصفیه امور ورشکستگی
- (۴) شخص ورشکسته و رئیس مجتمع قضایی قائم مقام دادستان

۳۸- اگر وکیل بعد از ابلاغ رأی و قبل از انقضای مهلت تجدید نظر و فرجام‌خواهی فوت کند یا ممنوع از وکالت شود یا به واسطه قوه قهریه قادر به انجام وظیفه وکالت نباشد ابتدای مهلت اعتراض به شرح ذیل خواهد بود:

- (۱) از تاریخ رفع قوه قهریه و ممنوعیت از وکالت.
- (۲) از تاریخ ابلاغ به موکل محسوب خواهد شد.
- (۳) فوت یا ممنوعیت از وکالت و قوه قهریه تأثیری در مهلت اعتراض ندارد.
- (۴) پس از کسر مدت زمانی که از تاریخ فوت یا ممنوعیت وکیل از وکالت و بروز قوه قهریه سپری شده بقیه مدت تا پایان مدت تجدید نظر موکل می‌تواند شخصاً اقدام نماید.

۳۹- اطلاعات حاصل از تحقیق و معاینه محل، همانند اطلاعات حاصل از:

- (۱) شهادت شهود است. (۲) قسم است. (۳) امارات قانونی است. (۴) امارات قضایی است.

۴۰- اگر خواهان در جلسه دوم دادرسی مجبور شد و خوانده ایراد نماید؛ در این صورت دادگاه:

- (۱) توأم با ماهیت دعوا اظهار نظر می‌نماید. (۲) قرار رد دعوا را به علت حجر خواهان صادر می‌کند. (۳) رسیدگی را به طور موقت متوقف می‌کند. (۴) به ایراد مذکور ترتیب اثر نمی‌دهد.

اصول استنباط

۴۱- ماده‌ی ۲۱۸ قانون مدنی می‌گوید: «هر گاه معلوم شود که معامله با قصد فرار از دین به طور صوری انجام شده آن معامله باطل است.» به استناد کدام یک از امور ذیل ایقاع با قصد فرار از دین را هم می‌توان باطل دانست؟

- (۱) قاعده‌ی غلبه (۲) قاعده‌ی وارد مورد اغلب (۳) قیاس منصوص العله (۴) قیاس مستنبط العله

۴۲- نسبت میان احکام خاص و مخصّص چیست؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق (۲) خاصّ مطلق است و مخصّص مقید (۳) هر خاصی مخصّص است اما هر مخصّصی خاصّ نیست. (۴) حکم خاصی که متصل به عام نباشد مخصّص خوانده می‌شود.

۴۳- شخصی با شلیک یک گلوله در نزاع دسته جمعی به قتل رسیده است تردید درباره این که قتل توسط کدام یک از دارندگان سلاح گرم انجام شده:

- (۱) شبهه غیر محصوره است. (۲) شبهه موضوعیه است. (۳) شبهه مصداقیه است. (۴) شبهه محصوره است.

۴۴- مرجحات عبارت است از آنچه در مقام:

- (۱) نسخ قانون به آن توجه شده است. (۲) قانونگذاری سبب ترجیح قانون شده است. (۳) رفع اجمال از دو قانون مؤثر است. (۴) تراحم موجب ترجیح دلیلی بر دلیل دیگر می‌شود.

۴۵- اگر انتقال مال غیر واجد همه‌ی ارکان بزه کلاهبرداری نباشد، ولی قانون مجازات کلاهبرداری را برای آن در نظر بگیرد، از باب است.

- (۱) حکومت (۲) تخصیص (۳) تخصّص (۴) ورود

۴۶- آنچه از لفظ و کلام فهمیده می‌شود است.

- (۱) انشاء (۲) خبر (۳) منطوق (۴) مفهوم

۴۷- کسی که از چشمه واقع در ملک دیگری حقّ شرب دارد، حق دارد برای رسیدن به چشمه داخل آن ملک شود، حق اخیر به لحاظ:

- (۱) تبعیت از حقّ اولی است. (۲) توافق طرفین است. (۳) لازمه عقلی حقّ اولی است. (۴) لازمه طبیعی حقّ اولی است.

۴۸- مقصود از «ظن» حالت نفسانی انسان است:

- (۱) بین جهل و شک (۲) بین شک و قطع (۳) در حالت حیرت (۴) دچار کثرت شکّ

۴۹- اعتبار اماره به این دلیل است که می‌باشد.

- (۱) موجب رفع حیرت (۲) نوعاً کاشف از واقع (۳) تعبداً به حکم قانون معتبر (۴) گاهی رافع حیرت و گاهی کاشف از واقع

۵۰- عبارت «هیچ کس را نمی‌توان به صرف داشتن عقیده‌ای مؤاخذه کرد» عبارت «تفتیش عقاید ممنوع است» می‌باشد.

- (۱) منطوق غیر صریح (۲) منطوق صریح (۳) مفهوم مخالف (۴) مفهوم موافق

۵۱- وکیل دادگستری برای روز و ساعت معین به دو دادگاه دعوت شده است موقعیت مزبور از قبیل است.

- (۱) تعارض (۲) تراحم (۳) تعادل (۴) تضاد

۵۲- جواز تصرف انسان در اشیاء ناشی از اصالة:

- (۱) الحلیه است. (۲) الاباحه است. (۳) الصّحه است. (۴) الاطلاق است.

۵۳- موجر باید عین مورد اجاره را به مستأجر تسلیم کند، این الزام از نوع واجب است.

- (۱) اصلی (۲) تخیری (۳) تعبدی (۴) کفائی

- ۵۴- هرگاه دخول شیئی در مبیع عرفاً مشکوک باشد آن شیء داخل در بیع نخواهد بود. این معنی ناشی از اصل است.
- (۱) استصحاب (۲) برائت (۳) تأخر حادث (۴) عدم
- ۵۵- اگر شخصی فقط خود را به یکی از دو نفر مدیون بدانند ولی ندانند کدام یک، پرداخت دین به هر دو نفر از باب مقدمه است.
- (۱) وجوب (۲) علم (۳) وجود (۴) صحت
- ۵۶- شخصی مال موکل خود را فروخته است، هرگاه در بقای وکالت حین العقد شک نمانیم و در نتیجه در مالکیت برای مشتری شک به وجود آید شک‌های مزبور به ترتیب شک است.
- (۱) مؤخر و مقدم (۲) مقدم و مؤخر (۳) سببی و مسببی (۴) مسببی و سببی
- ۵۷- کلمه «خانه‌شان» در عبارت: فرزندان خود را از خانه‌شان بیرون کنید. با توجه به مالکیت پدر نسبت به خانه، در معنای مجازی است.
- (۱) به قرینه صارفه (۲) به قرینه مقایسه (۳) به قرینه مقالیه (۴) به قرینه عقلیه
- ۵۸- دولت نمی‌تواند از هیچ ایرانی سلب تابعیت کند مگر به درخواست خود او کلمات «به درخواست خود او» مخصص است.
- (۱) عقلی (۲) مجمل (۳) منفصل (۴) متصل
- ۵۹- به کاربردن کلمه «قرار» برای تصمیمی از دادگاه‌ها که مربوط به ماهیت دعوی نیست در معنای است.
- (۱) حقیقی (۲) حقیقت عرفیه (۳) مجازی (۴) حقیقت شرعیه (قانونی)
- ۶۰- استعمال لفظ «بیع» به معنای «بیع صحیح» از باب حمل:
- (۱) عام است بر خاص (۲) خاص است بر عام (۳) مطلق است بر مقید (۴) مقید است بر مطلق

حقوق تجارت

- ۶۱- در شرکت‌های سهامی عام، مؤسسین باید اقلاً از سرمایه شرکت را خود تعهد نمایند.
- (۱) بیست درصد (۲) بیست و پنج درصد (۳) سی و پنج درصد (۴) پنجاه درصد
- ۶۲- مدیران شرکت توسط انتخاب می‌شوند.
- (۱) مجمع عمومی فوق‌العاده (۲) مجمع عمومی عادی (۳) مجمع عمومی مؤسس (۴) مجمع عمومی مؤسس و مجمع عمومی عادی
- ۶۳- مجمع عمومی سالیانه شرکت بدون دریافت گزارش بازرس، صورت دارایی و ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت را تصویب نموده است. این مصوبه:
- (۱) پس از تصویب هیئت مدیره قانونی خواهد شد. (۲) قانونی و معتبر است. (۳) به هیچ وجه قانونی نبوده و از درجه اعتبار ساقط است. (۴) در صورت تصویب دو سوم حاضرین در جلسه هیئت مدیره قانونی است.
- ۶۴- در شرکت‌های تضامنی و نسبی آیا طلبکار شرکت می‌تواند به شرکا برای وصول طلب خود مراجعه کند؟
- (۱) قبل از انحلال شرکت می‌تواند به هر کدام از شرکا مراجعه نماید. (۲) قبل از انحلال شرکت حق مراجعه به شرکا را ندارد. (۳) تا زمانی که شرکت منحل نشده می‌تواند برای وصول طلب خود به بعضی از شرکا مراجعه کند. (۴) می‌تواند به شرکت و شرکا توأمأ مراجعه نماید.
- ۶۵- اگر تاجر به قصد تأخیر انداختن ورشکستگی خود خریدی بالاتر و یا فروشی نازلتر از مظنه روز کرده باشد؛ در این صورت:
- (۱) اقدام او قانونی است. (۲) ورشکسته به تقصیر می‌باشد. (۳) ورشکستگی او عادی است. (۴) ورشکسته به تقلب محسوب می‌شود.
- ۶۶- تابعیت شرکت‌های تجاری در ایران:
- (۱) تابع اقامتگاه آنها است. (۲) به وسیله دولت تعیین می‌شود. (۳) در مجمع عمومی عادی به وسیله سهامداران تعیین می‌شود. (۴) به وسیله مؤسسین تعیین می‌شود ولی چنانچه شرکا بخواهند متعاقباً می‌توانند نسبت به تغییر اقامتگاه اقدام نمایند.

۶۷- انحلال و کاهش و یا افزایش سرمایه در شرکت‌های سهامی:

- (۱) از اختیارات مجمع عمومی عادی است.
- (۲) از اختیارات مجمع عمومی فوق‌العاده است.
- (۳) از اختیارات مجمع عمومی مؤسس است.
- (۴) هر یک از مجامع عمومی و فوق‌العاده می‌توانند نسبت به آن‌ها اتخاذ تصمیم نمایند.

۶۸- انتشار اوراق قرضه در صورتی ممکن است که:

- (۱) از تاریخ ثبت شرکت دو سال گذشته باشد.
- (۲) کلیه سرمایه شرکت تأدیه شده باشد.
- (۳) از تاریخ ثبت شرکت دو سال گذشته و کلیه سرمایه شرکت تأدیه و دو ترازنامه شرکت به تصویب هیئت مدیره رسیده باشد.
- (۴) از تاریخ ثبت شرکت دو سال گذشته و کلیه سرمایه ثبت شده تأدیه و دو ترازنامه شرکت به تصویب مجمع عمومی رسیده باشد.

۶۹- در شرکت مختلط سهامی شریک ضامن کسی است که:

- (۱) بدون آن‌که سرمایه او به صورت سهام درآمد مسئول پرداخت کلیه قروض شرکت است.
- (۲) سرمایه او به صورت سهام درآمد و خارج از سرمایه خود هیچ مسئولیتی ندارد.
- (۳) سرمایه او به صورت سهام درنیامده و خارج از سرمایه خود هیچ مسئولیتی ندارد.
- (۴) سرمایه او به صورت سهام درآمد و او مسئول پرداخت کلیه قروض شرکت می‌باشد.

۷۰- هر گونه تغییر در امتیازات وابسته به سهام ممتاز به منوط به تصویب:

- (۱) هیئت مؤسس است.
- (۲) هیئت مدیره شرکت است.
- (۳) مجمع عمومی عادی است.
- (۴) مجموع عمومی عادی به طور فوق‌العاده است.

۷۱- قبل از رسیدن اجل دین اصلی، اگر مدیون اصلی فوت نماید یا ورشکست شود ضامن:

- (۱) ملزم به تأدیه دین است.
- (۲) فقط با فوت مضمون عنه ملزم به تأدیه است.
- (۳) قبل از سررسید ملزم به تأدیه دین مؤجل نمی‌باشد.
- (۴) با صدور حکم ورشکستگی، مدیون اصلی ملزم به تأدیه دین است.

۷۲- در صورتی که محموله کامیون سرقت شود متصدی حمل و نقل:

- (۱) تا شناسایی و دستگیری سارق مسئولیتی ندارد.
- (۲) در صورت اثبات و توجه اتهام به سارق مسئولیت دارد.
- (۳) به هر حال در قبال صاحب کالا مسئولیت داشته باید خسارت وارده به صاحب آن را جبران کند.
- (۴) هیچ‌گونه مسئولیتی ندارد.

۷۳- اگر دلال در معامله سهیم باشد؛ در این صورت:

- (۱) آمر مسئولیتی ندارد و فقط دلال مسئولیت دارد.
- (۲) با آمر خود متناً مسئول است و اجرای تعهد خواهد بود.
- (۳) دلال و آمر متضامناً مسئول اجرای تعهد می‌باشد.
- (۴) فقط آمر مسئول اجرای تعهد است.

۷۴- حکم ورشکستگی تاجری که حین الفوت در حال توقف بوده:

- (۱) با مرگ تاجر ورشکسته صدور حکم موضوعاً منتفی است.
- (۲) تا یک سال بعد از مرگ او نیز می‌توان صادر کرد.
- (۳) بنا به درخواست ورثه تا هر زمانی که باشد می‌توان صادر نمود.
- (۴) فقط قبل از تقسیم ماترک تا هر زمانی که باشد می‌توان صادر نمود.

۷۵- مؤسسين شرکت سهامی نسبت به کلیه اعمال و اقداماتی که به منظور تأسیس و به ثبت رساندن شرکت انجام می‌دهند:

- (۱) مسئولیت تضامنی دارند.
- (۲) مسئولیت ندارند.
- (۳) مسئولیت فردی دارند.
- (۴) مسئولیت آنان بعد از ثبت شرکت‌ها شروع می‌شود.

۷۶- هر گاه تاجری در دوران توقف قرض حال خود را به طلبکار بپردازد. این عمل وی است.

- (۱) باطل
- (۲) غیر نافذ
- (۳) قابل فسخ
- (۴) صحیح

۷۷- مدت اعتبار اسم تجاری

- (۱) پنج سال است.
- (۲) ده سال است.
- (۳) برای همیشه است.
- (۴) هر سال باید تمدید شود.

۷۸- شرکت با مسئولیت محدود وقتی تشکیل می‌شود که:

- (۱) پنجاه درصد سرمایه نقدی تأدیه شده باشد.
- (۲) پنجاه درصد سرمایه نقدی تأدیه و سرمایه غیر نقدی تقویم و تسلیم شده باشد.
- (۳) تمام سرمایه نقدی تأدیه و سهم‌الشرکه غیر نقدی تقویم و تسلیم شده باشد.
- (۴) تمام سرمایه نقدی تأدیه شود.

۷۹- اقامتگاه شخص حقوقی

- (۱) محلی است که مرکز مهم امور او در آنجا است.
- (۲) محلی است که اداره شخص حقوقی در آنجا است.
- (۳) محلی است که مدیر عامل در آنجا سکونت دارد.
- (۴) محلی است که مرکز عملیات او در آنجا است.

۸۰- تقسیم‌داری شرکت بین صاحبان سهام در مدت تصفیه در صورتی ممکن است که:

- (۱) بیش از نصف بستانکاران آن را درخواست و مدیر تصفیه نیز موافقت نماید.
- (۲) بستانکاران قبلاً به وسیله آگهی در سه نوبت دعوت شوند و از تاریخ آخرین آگهی سه ماه گذشته باشد.
- (۳) بیش از نصف بستانکاران آن را درخواست نماید.
- (۴) شروع تصفیه و دعوت بستانکاران قبلاً سه مرتبه و در هر مرتبه به فاصله یک ماه در روزنامه رسمی و روزنامه کثیرالانتشاری که آگهی‌های شرکت در آن منتشر می‌شود آگهی شده و لااقل ۶ ماه از تاریخ انتشار اولین آگهی گذشته باشد.

حقوق جزای عمومی و اختصاصی

۸۱- شخصی کلیدساز که از سرقت سارق اطلاع داشته کلیدی برای ورود به مکان وقوع سرقت می‌سازد و در اختیار سارق قرار می‌دهد لکن قبل از وقوع سرقت کلید گم می‌شود سرقت مورد نظر انجام نمی‌شود. اقدام سازنده کلید:

- (۱) جرم محال است.
- (۲) جرم تام است.
- (۳) جرم عقیم است.
- (۴) شروع به جرم است.

۸۲- در قتل خطای محض، عاقله در کدام یک از موارد ذیل ضامن است؟

- (۱) در صورتی که قتل به شهادت شهود ثابت شود.
- (۲) در صورتی که قتل در نتیجه خودداری متهم از قسامه ثابت شود.
- (۳) در صورتی که قتل به اقرار متهم ثابت شود.
- (۴) در صورتی که قتل در نتیجه نکول متهم از سوگند انجام شود.

۸۳- اگر شخصی به ارتکاب عملی که جرم بوده به حبس تعزیری محکوم و حکم قطعی شده باشد و قبل از اجرای حکم به موجب قانون لاحق آن عمل دیگر جرم شناخته نشود به ترتیب ذیل عمل خواهد شد:

- (۱) مجازات حبس اجرا می‌شود.
- (۲) نصف مجازات اجرا بقیه آن اجرا نمی‌شود.
- (۳) حکم اجرا نمی‌شود ولی سابقه کیفری برای محکوم علیه باقی می‌ماند.
- (۴) حکم اجرا نمی‌شود و سابقه کیفری برای وی مترتب نمی‌گردد.

۸۴- شخصی به وکالت از دیگری چک بلا محلی صادر می‌نماید. در این صورت با کدام یک از وضعیت‌های ذیل مطابقت دارد؟

- (۱) صادرکننده چک (وکیل) و صاحب حساب هر دو مسئولیت کیفری دارند.
- (۲) صادرکننده چک به طور مطلق مسئولیت کیفری دارد.
- (۳) صادرکننده چک مسئولیت کیفری دارد. مگر اینکه ثابت کند عدم پرداخت وجه چک مستند به عمل صاحب حساب یا نماینده بعدی او بوده است.
- (۴) فقط صاحب حساب مسئولیت کیفری دارد.

۸۵- پس از تبدیل مجازات در جرایم تعزیری دادگاه:

- (۱) در تخفیف آن اختیار دارد.
- (۲) نمی‌تواند آن را تخفیف دهد.
- (۳) ملزم است آن را تخفیف دهد.
- (۴) در مواردی ملزم و در بعضی دیگر مختار است که آن را تخفیف دهد.

۸۶- درباره مجازات‌ها عبارت «نه بیش از آنچه که مفید است و نه بیش از آنچه عدالت اقتضاء می‌کند.» شعار کدام یک از مکتب‌های حقوق کیفری ذیل است؟

- (۱) اثباتیون
- (۲) عدالت مطلقه
- (۳) دفاع اجتماعی افراطی
- (۴) نئوکلاسیک

۸۷- اگر در بین اولیاء دم مقتول بعضی صغیر و بعضی دیگر کبیر باشند اولیای کبیر

- (۱) تا رسیدن صغیر به سن بلوغ حق تقاضای قصاص ندارند.
- (۲) چنانچه همان ولی دم کبیر، ولی دم صغیر باشد می‌تواند تقاضای قصاص کند.
- (۳) می‌توانند با تأمین سهم صغار و تودیع آن در صندوق دادگستری تقاضای قصاص کنند.
- (۴) می‌توانند توأم با ولی صغیر تقاضای قصاص کنند.

۸۸- اگر کسی به اعتقاد قصاص یا مهدور الدم بودن دیگری را بکشد و این امر بر دادگاه ثابت شود ولی معلوم گردد که مقتول، مورد قصاص یا مهدور الدم نبوده است. در این صورت:

- (۱) به منزله خطای محض است. (۲) در حکم خطاء شبیهه عمد است. (۳) شبهه عمدی است. (۴) عمدی است.

۸۹- مجازات مادری که فرزند خود را عمداً به قتل برساند:

- (۱) به مجازات تعزیری محکوم می‌شود. (۲) مجازات ندارد. (۳) قصاص می‌شود. (۴) به پرداخت دیه قتل به ورثه مقتول و تعزیر محکوم می‌شود.

۹۰- تعدد جرم مانع کدام یک از موارد است؟

- (۱) اعمال عفو (۲) آزادی مشروط (۳) تخفیف مجازات (۴) هیچ کدام

۹۱- شخصی برابر حکم قطعی محکوم به خلع ید از مال غیر منقول شده و حکم نیز درباره وی اجرا گردیده است این شخص بعد از اجرای حکم، مورد حکم را مجدداً به طور عدوان تصرف می‌نماید. در این صورت:

- (۱) به زندان از شش ماه تا دو سال و رفع تجاوز محکوم می‌شود. (۲) مجازات چنین فردی زندان از شش ماه تا دو سال است. (۳) مجازات چنین فردی رفع تجاوز و جزای نقدی به میزان پانصد هزار ریال است. (۴) موضوع فاقد جنبه کیفری است ذینفع می‌تواند به دادگاه حقوقی مراجعه نماید.

۹۲- یکی از کارمندان دولت به اتهام اختلاس مبلغ ده میلیون ریال تحت تعقیب قرار می‌گیرد در جریان تحقیقات اولیه و قبل از صدور دادنامه مبلغ مورد اختلاس را به صندوق دولت مسترد می‌نماید. در این صورت:

- (۱) با استرداد وجه مورد اختلاس دادگاه وی را از تمام یا قسمتی از جزای نقدی معاف و اجرای مجازات زندان را معلق می‌سازد ولی حکم انفصال را درباره او اجرا می‌کند. (۲) به جزای نقدی معادل دو برابر وجه مورد اختلاس محکوم می‌شود. (۳) دادگاه حکم براءة متهم را از بزه انتسابی صادر می‌نماید. (۴) استرداد وجه تأثیری در براءة وی ندارد و دادگاه او را به ۷ تا ۱۰ سال حبس و انفصال دائم از خدمات دولتی و جزای نقدی معادل دو برابر مبلغ مورد اختلاس محکوم می‌نماید.

۹۳- علی وسیله نقلیه خود را در اختیار حسن که فاقد گواهینامه رانندگی است قرار می‌دهد حسن با آن وسیله نقلیه رانندگی نموده و مرتکب قتل غیر عمدی اصغر می‌شود و در این صورت علی به اتهام تحت تعقیب قرار می‌گیرد.

- (۱) رانندگی بدون پروانه (۲) قتل غیر عمدی (۳) معاونت در قتل غیر عمدی (۴) معاونت در امر رانندگی بدون پروانه

۹۴- به موجب حکم قطعی دادگاه پرویز مبلغ ده میلیون ریال به هوشنگ بدهکار است. پرویز به قصد فرار از ادای دین تنها خودروی خود را به ایرج انتقال می‌دهد بقیه اموالش برای پرداخت بدهی او کافی نمی‌باشد. در صورتی که ایرج با علم به این موضوع اقدام به خرید خودرو کرده باشد این عمل:

- (۱) شریک در جرم است. (۲) عنوان معاونت دارد. (۳) عنوان کیفری ندارد. (۴) مباشر جرم است.

۹۵- شهردار یکی از شهرهای ایران اعتباری در اختیار دارد که باید صرف احداث پرورشگاهی شود وی به جای احداث پرورشگاه اعتبار مزبور را صرف احداث کتابخانه می‌نماید. شهردار است.

- (۱) اختلاس (۲) تصرف غیر قانونی (۳) خیانت در امانت (۴) فاقد وصف جزایی

۹۶- شخصی که کارمند دولت است به جای داوطلب اصلی در آزمون ورودی دانشگاه‌ها شرکت می‌کند مراقبان آزمون او را شناسایی و دستگیر می‌کنند. این عمل:

- (۱) اساساً جرم نیست. (۲) جرم محسوب شده و قابل تعقیب کیفری است. (۳) فقط موجب مسئولیت اداری و انتظامی است. (۴) واجد مسئولیت مدنی بوده و اوراق امتحانی باطل محسوب می‌شود.

۹۷- چهار نفر در اثر بی احتیاطی و بی مبالاتی مرتکب قتل مرد مسلمانی شده‌اند هر چهار نفر به اتهام شرکت در قتل غیر عمدی تحت تعقیب قرار گرفته‌اند ولی دم مقتول نیز مطالبه دیه نموده است. در این صورت:

- (۱) شرکت در قتل غیر عمدی جنبه کیفری ندارد و متهمین باید از اتهام انتسابی تبرئه شوند. (۲) متهمین فقط به طور متساوی به پرداخت دیه یک مرد مسلمان محکوم می‌شوند. (۳) هر یک از متهمین به یک تا سه سال حبس محکوم می‌شوند. (۴) هر یک از متهمین به یک تا سه سال حبس محکوم می‌شوند و باید متساویاً دیه یک مرد مسلمان را بپردازند.

۹۸- دو وسیله نقلیه در حین حرکت با هم برخورد می‌کنند و هر دو خسارت می‌بینند کارشناس فنی اعلام می‌دارد که هر دو مقصرند. در این صورت:

- (۱) راننده هر وسیله نقلیه ضامن نصف خسارت وسیله نقلیه دیگر است.
- (۲) هر دو راننده مسئولیت دارند ولی مسئولیت آن‌ها نسبت به میزان تقصیر آنهاست.
- (۳) کارشناس فنی باید اظهارنظر نماید که کدام یک از دو راننده ضامن خسارت راننده دیگر است.
- (۴) هیچ یک از دو راننده مسئولیت ندارند و ضامن هیچ خسارتی نیستند.

۹۹- اگر کسی به علت لغزش و یا علل قهری دیگر و بی اختیار به جایی پرت شود و موجب جنایت گردد در این صورت:

- (۱) نه خود وی و نه عاقله هیچ یک ضامن نیستند.
- (۲) عاقله ضامن است نه خود شخص
- (۳) خودش ضامن است نه عاقله‌اش
- (۴) عاقله ضامن است اگر عاقله نبود یا عاقله نداشت شخص او ضامن است.

۱۰۰- کارمند امور مالی یکی از سازمان‌های دولتی به منظور تحصیل منفعت، جنسی را به حساب دولت گران تر از قیمت خرید در دفاتر ثبت می‌کند. این عمل او محسوب می‌شود.

- (۱) اختلاس
- (۲) جعل
- (۳) تدلیس
- (۴) تصرف غیرقانونی در اموال عمومی

حقوق مدنی

۱۰۱- اسناد رسمی نسبت به اشخاص ثالث:

- (۱) به طور مطلق اعتبار دارد.
- (۲) مطلقاً اعتبار ندارد.
- (۳) در صورت تصریح قانون معتبر است.
- (۴) معتبر است هرگاه در متن سند ذکر شود.

۱۰۲- در چه شرایطی صغیر را می‌توان وصی قرار داد؟

- (۱) می‌توان به اتفاق کبیر وصی قرار داد به شرط اینکه ممیز باشد و صغیر به محض فوت موصی به اتفاق کبیر حق اجرای وصایا را خواهد داشت.
- (۲) می‌توان به اتفاق کبیر وصی قرار داد به شرط آنکه صغیر خویشاوند بلافصل موصی باشد.
- (۳) می‌توان به اتفاق کبیر وصی قرار داد در این صورت صغیر تا بلوغ و رشد حق دخالت در اجرای وصایای موصی را نخواهد داشت.
- (۴) به هیچ وجه نمی‌توان وصی قرار داد.

۱۰۳- هرگاه وارث متوفی منحصراً یک نفر خاله ابی و یک نفر دایی امی و دو نفر خاله ابویینی باشد؛ در این صورت ماترک متوفی به شرح ذیل:

- (۱) دایی امی $\frac{1}{3}$ و خاله‌ها همگی $\frac{2}{3}$ را بالسویه تقسیم می‌کنند.
- (۲) $\frac{1}{6}$ ترکه متعلق به دایی امی و بقیه بالسویه بین سه خاله تقسیم می‌شود.
- (۳) دایی امی $\frac{1}{6}$ و دو نفر خاله ابویینی دو سوم و یک نفر خاله ابی بقیه ترکه را بین خود تقسیم می‌کنند.
- (۴) با بودن خاله‌های ابویینی خاله ابی ارث نمی‌برد و ترکه بین دایی امی و دو نفر خاله ابویینی بالسویه تقسیم می‌شود.

۱۰۴- اسقاط حق دینی به مفهوم است.

- (۱) ابراء
- (۲) اعراض
- (۳) انتقال
- (۴) اذن به بهره برداری از موضوع حق

۱۰۵- اگر راهن مقداری از دین را اداء نماید:

- (۱) از عین مرهونه چیزی آزاد نمی‌گردد.
- (۲) از عین مرهونه به نسبت ارزش دین آزاد می‌گردد.
- (۳) از عین مرهونه به میزانی که ارزش معادل دین پرداختی را دارد آزاد می‌گردد.
- (۴) تمامی عین مرهونه آزاد می‌گردد.

۱۰۶- ماده ۸۱۵ قانون مدنی مقرر می‌دارد: «حق شفعه را نمی‌توان فقط نسبت به یک قسمت از بیع اجرا نمود...». منظور این ماده این است که:

- (۱) اگر بخشی از سهم مشترک بین دو نفر به وسیله مالک از طریق بیع منتقل گردد حق شفعه نسبت به آن بخش ایجاد نمی‌گردد.
- (۲) اگر تمام سهم مشاع مشترک بین دو نفر به وسیله مالک از طریق بیع منتقل گردید و شرایط اخذ به شفعه نیز فراهم بود نمی‌توان حق شفعه را نسبت به بعضی از مبیع اجرا نمود.
- (۳) اگر تمامی سهم مشاع مشترک بین دو نفر به دو نفر یا بیشتر فروخته شد ولو اینکه شرایط اخذ شفعه جمع باشد در این وضعیت نمی‌توان اخذ به شفعه نمود.
- (۴) اگر بخشی از ملک مشاع به وسیله مالک منتقل شود حق شفعه نسبت به بعض دیگر آن ملک ایجاد نمی‌شود.